

Εκχριστιανισμός και
ισχυροποίηση της
ρωμαϊκής ανατολής

Μ. Κωνσταντίνος

Ιστορία Α' Λυκείου
Κεραμειών

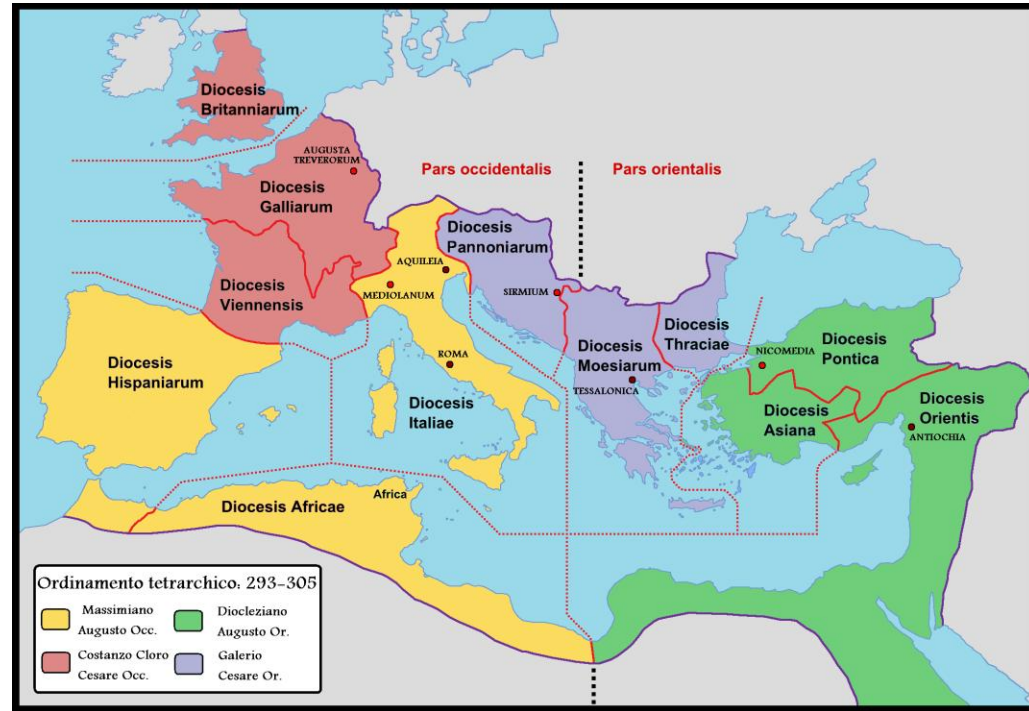

Στη γραμμή του χρόνου

753 π.Χ.	Ίδρυση της Ρώμης
753-509 π.Χ.	ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ
509 π.Χ.	ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ (RES PUBLICA)
146 π.Χ.	Οι Ρωμαίοι κυρίαρχοι στη Δυτική Μεσόγειο και την Ελλάδα
1 ^{ος} – 3 ^{ος} αιώνας	ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΤΗΣ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΑΣ:
27 π.Χ.	Οκταβιανός Αύγουστος – ΗΓΕΜΟΝΙΑ (PRINCIPATUS) [27 π.Χ. – 284 μ.Χ.]
284 μ.Χ.	Διοκλητιανός – ΑΠΟΛΥΤΗ ΜΟΝΑΡΧΙΑ (DOMINATUS)

Η παρακμή της τετραρχίας

- **305 μ.Χ.:** Ο Διοκλητιανός αποσύρεται από την εξουσία
- Τα επόμενα 20 χρόνια το σύστημα της Τετραρχίας, που είχε καθιερώσει ο Διοκλητιανός, αντί να λύσει τα προβλήματα, δημιουργεί περισσότερα.

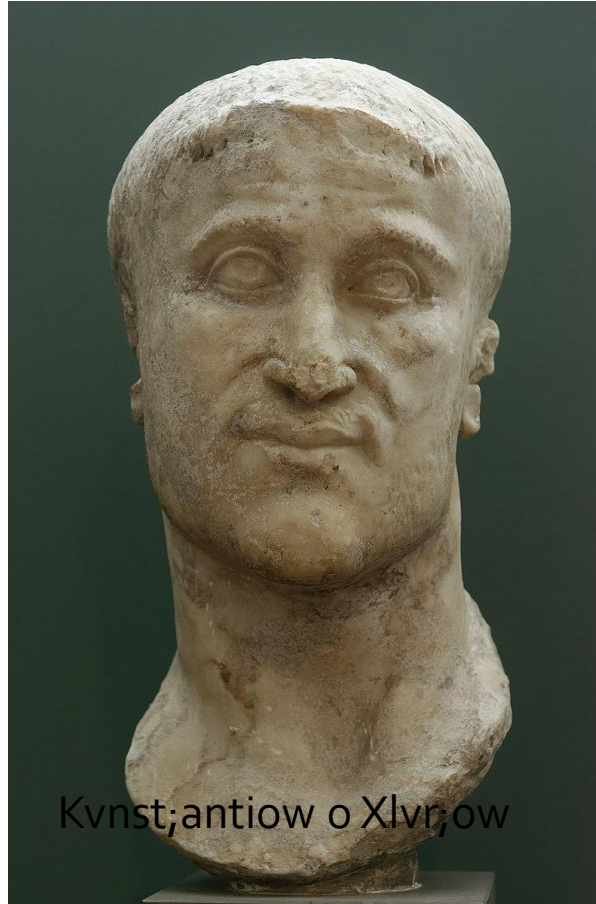
Η παρακμή της τετραρχίας

- Γιατί; Ενισχύεται η φιλοδοξία και ο ανταγωνισμός ανάμεσα στους Καίσαρες και τους Αύγουστους, που αρχίζουν να εξοντώνουν ο ένας τον άλλον. Το 324 νικητής όλων αυτών των συγκρούσεων αναδεικνύεται ο Κωνσταντίνος, που γίνεται ΜΟΝΟΚΡΑΤΟΡΑΣ (μόνος αυτοκράτορας)

Κωνσταντίνος: Προς την κορυφή

- Ήταν γιος του Κωνσταντίου του Χλωρού (Καίσαρα του Δυτικού Ρωμ. Κράτους). Διαδέχθηκε τον πατέρα του στη θέση αυτή.

Κωνσταντίνος ο Μέγας

Κωνσταντίνος ο Μέγας

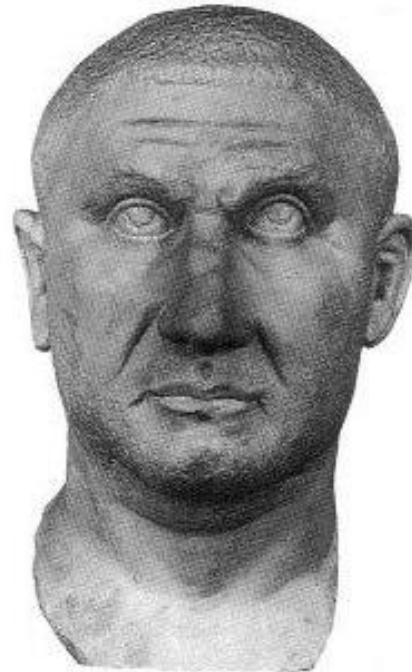
Κωνσταντίνος: Προς την κορυφή

- 312. Νικάει κοντά στη Ρώμη τον αντίπαλό του στη Δύση, Μαξέντιο. Γίνεται έτσι Αύγουστος, και μόνος κυρίαρχος στη Δύση.

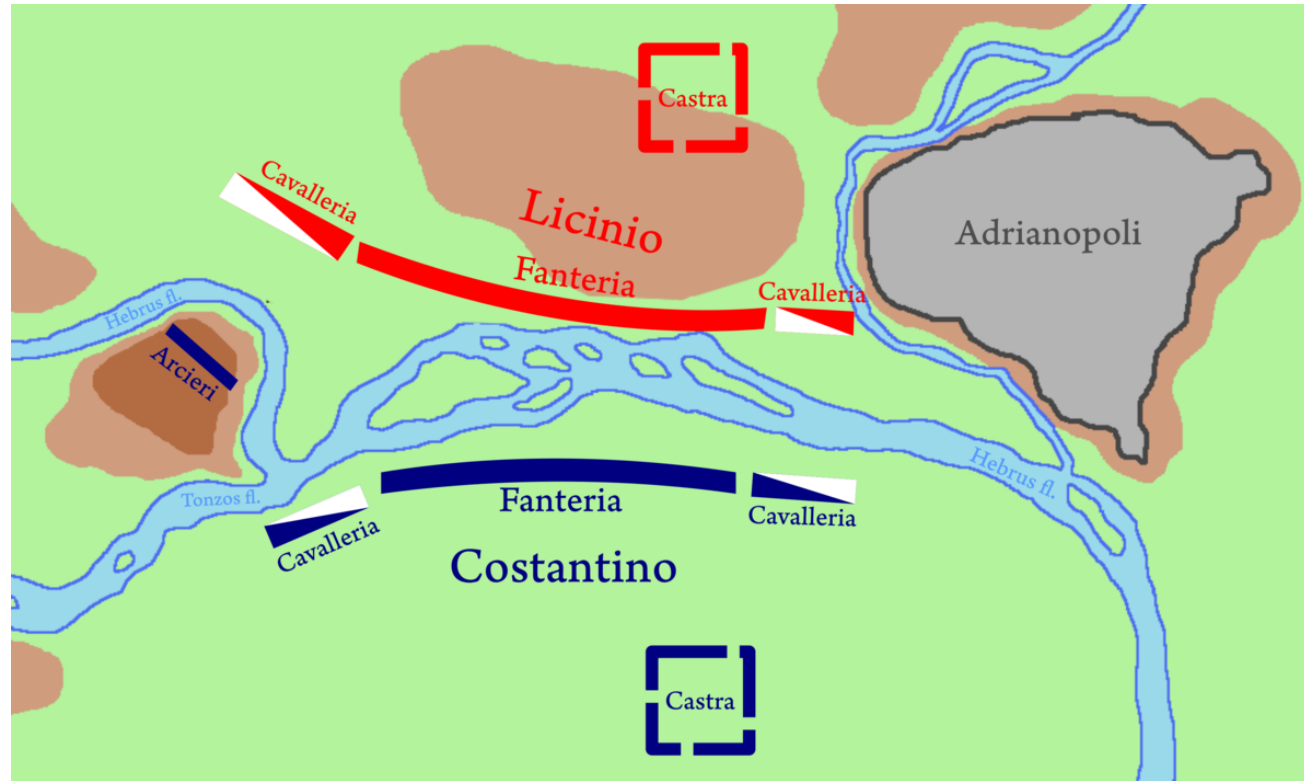
Κωνσταντίνος: Προς την κορυφή

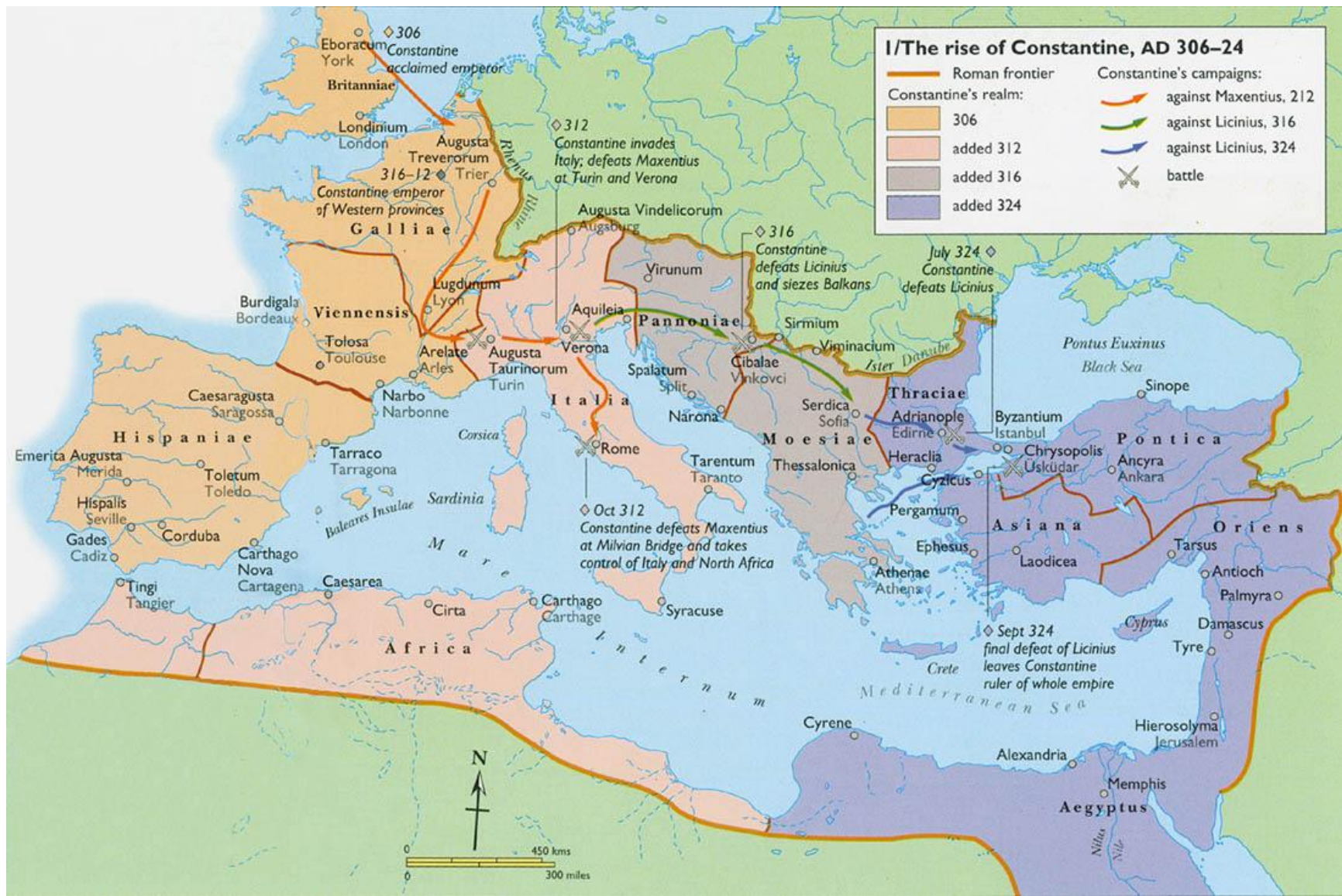
- 313. Με τον Αύγουστο της Ανατολής Λικίνιο (που είχε επίσης μείνει μόνος του κυρίαρχος της Ανατολής) συμφωνούν να μην ορίσουν καίσαρες, και να μείνουν οι δύο τους κυρίαρχοι, ένας στην Ανατολή και ένας στη Δύση, και να συνεργαστούν για τη διοίκηση της αυτοκρατορίας. Τελικά, θα συγκρουστούν και μεταξύ τους.

Κωνσταντίνος: Προς την κορυφή

- 324. Μάχη της Αδριανούπολης: Ο Κωνσταντίνος νικά και θανατώνει τον Λικίνιο και μένει μόνος κυρίαρχος.

Ο Κωνσταντίνος αυτοκράτορας

- Το πολίτευμα γίνεται ακόμα πιο απολυταρχικό από την εποχή του Διοκλητιανού.
- Ο αυτοκράτορας παραμένει απρόσιτος και για τους υπηκόους και για τη συγκλητο.
- Δεν λατρεύεται πλέον ως θεός, αλλά ως ο εκλεκτός του Θεού στη γη.
- Διατηρεί τον ειδωλολατρικό τίτλο του «Μέγιστου Αρχιερέως», αλλά εκδηλώνει έμπρακτα την υποστήριξή του στον χριστιανισμό.
-

Ο Κωνσταντίνος αυτοκράτορας

- Στο έργο του, τον βοηθούν οι ανακτορικοί υπάλληλοι και το ανακτορικό συμβούλιο, που όμως έχει μόνο συμβουλευτικό χαρακτήρα.
- Η σύγκλητος χάνει τελείως τη δύναμή της, έχει μόνο τυπικό ρόλο. Όταν θα μεταφερθεί η πρωτεύουσα, μεταφέρεται και στην Κωνσταντινούπολη

Ο εκχριστιανισμός της Αυτοκρατορίας

Γιατί έγινε; Με ποιο τρόπο έγινε;

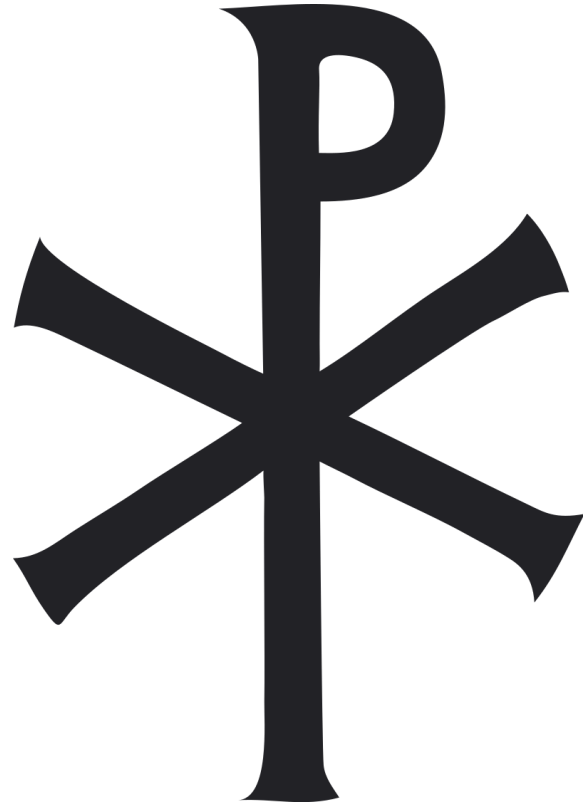
Γιατί ο Κωνσταντίνος υποστήριξε τον Χριστιανισμό;

- [ΠΟΛΙΤΙΚΟΙ ΛΟΓΟΙ] Ο Κωνσταντίνος είχε διαπιστώσει τη μεγάλη εξάπλωση του Χριστιανισμού και την απήχηση που είχαν τα κηρύγματά του στους φτωχούς και καταπιεσμένους υπηκόους της αυτοκρατορίας. Επιλέγει λοιπόν να ενισχύσει τον Χριστιανισμό, γιατί έτσι θα εξασφάλιζε ειρήνη και ευημερία στην αυτοκρατορία.

Γιατί ο Κωνσταντίνος υποστήριξε τον Χριστιανισμό;

- [ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΙ ΛΟΓΟΙ;]
Υπάρχει σύγκρουση ανάμεσα στους ιστορικούς για το αν ο Κωνσταντίνος υποστήριξε τον χριστιανισμό επειδή και ο ίδιος προσχώρησε στη νέα πίστη. Βαφτίστηκε χριστιανός λίγο πριν πεθάνει.

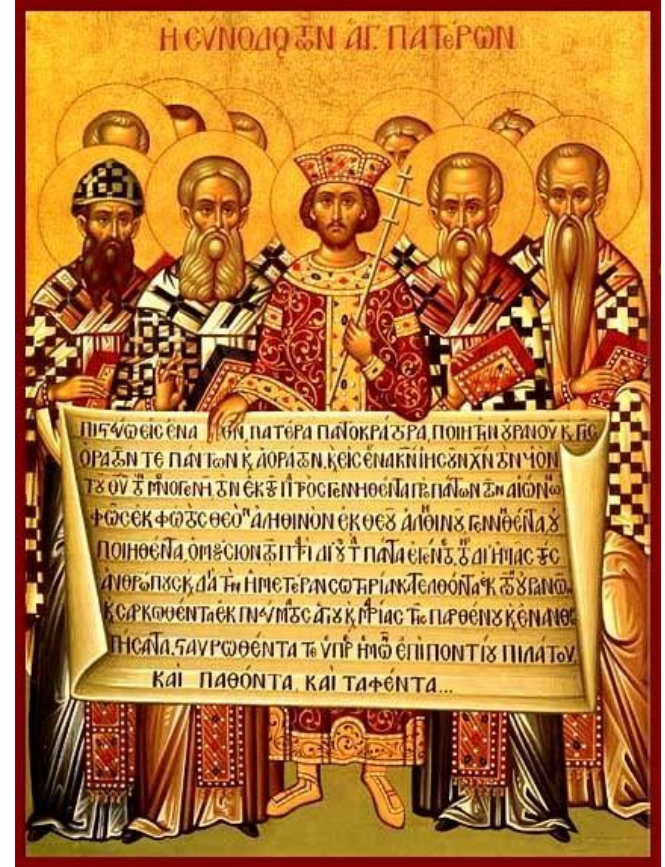
Τα βήματα του εκχριστιανισμού

- ΤΑ ΒΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΕΚΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΥ
- 312. Ο Κωνσταντίνος φαίνεται ότι έχει αποδεχθεί τη νέα θρησκεία
- 313. **ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΤΩΝ ΜΕΔΙΟΛΑΝΩΝ** : Ο Κωνσταντίνος και ο Λικίνιος εκδίδουν το Διάταγμα των Μεδιολάνων (Μιλάνου): Σύμφωνα με αυτό, καθιερώνεται **ΑΝΕΞΙΘΡΗΣΚΙΑ** (ελεύθερη επιλογή θρησκείας), αρχικά για τους υπηκόους της Δύσης, λίγο αργότερα και της Ανατολής. Δεν μπορούν να γίνονται πλέον διακρίσεις ανάμεσα στους χριστιανούς και τους μη χριστιανούς υπηκόους.

Πώς εκδηλώνεται η υποστήριξη στον χριστιανισμό;

- **ΣΥΜΒΟΛΑ:** Ο Κωνσταντίνος υιοθετεί τα σύμβολα (Χριστόγραμμα) στις ασπίδες και τη σημαία του αυτοκράτορα
- **ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΕΣ ΣΥΝΟΔΟΙ:** Ο Κωνσταντίνος καθιερώνει τον θεσμό των Οικουμενικών συνόδων για να προστατεύσει τον χριστιανισμό από τις αιρέσεις
- **ΟΙΚΟΔΟΜΗΣΗ ΝΑΩΝ.** Ο Κωνσταντίνος συμβάλλει σε αυτό μαζί με τη μητέρα του Ελένη (και οι δύο ανακηρύχθηκαν άγιοι)

Κωνσταντινούπολη

Η νέα πρωτεύουσα της Αυτοκρατορίας

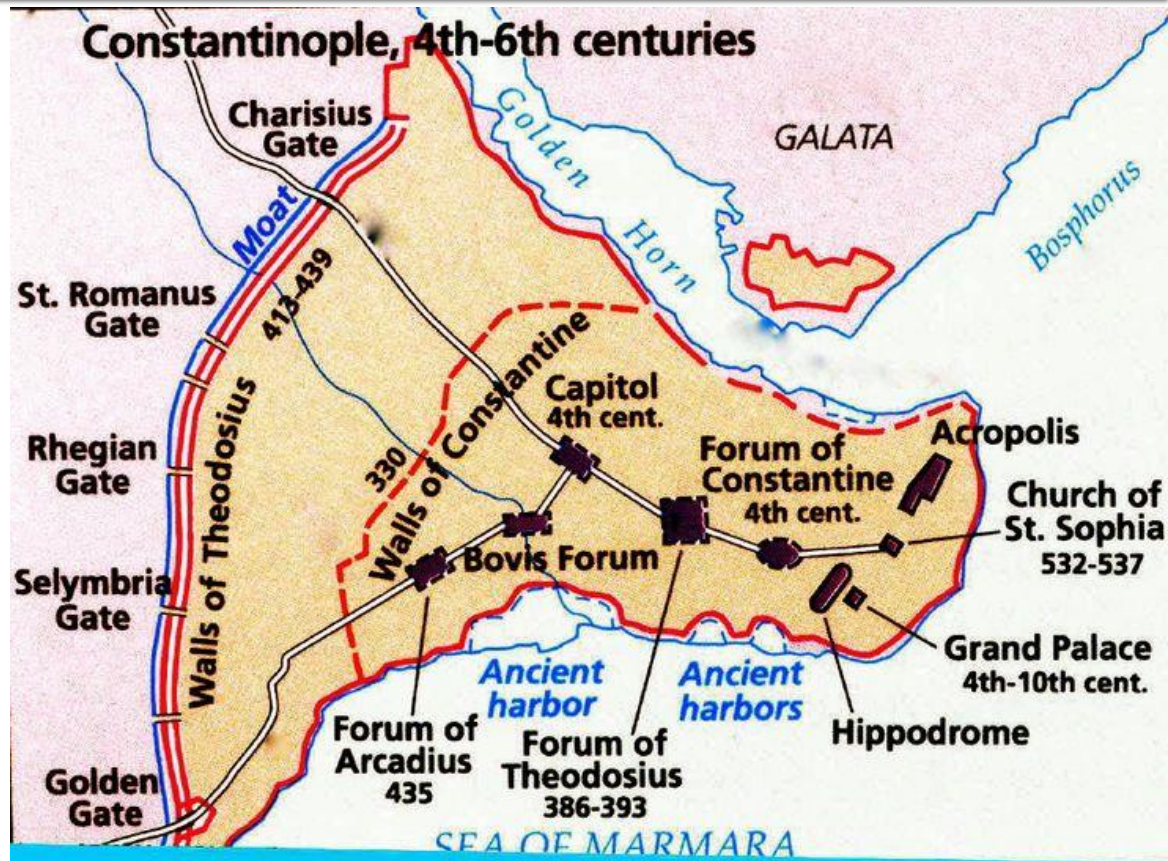
330: Η μεταφορά της πρωτεύουσας

- Ο Κωνσταντίνος μεταφέρει την πρωτεύουσα του Κράτους στην Ανατολή.
- Πότε; Το 330 μ.Χ. εγκαινιάζεται η Νέα Ρώμη, η Κωνσταντίνου Πόλις – η **Κωνσταντινούπολη**.
- Πού; Στο σημείο που βρισκόταν το Βυζάντιο, η αρχαία αποικία των Μεγαριτών που είχε ιδρύσει ο Βύζαντας τον 7^ο π.Χ. αιώνα.
- Ξεκινά η ιστορία της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας της Ανατολής. Για 11 αιώνες η τύχη της θα ταυτίζεται με την τύχη της Κων/πολης

Γιατί έγινε η μεταφορά;

- Ο Κωνσταντίνος πίστευε ότι έτσι θα πετύχαινε καλύτερα τους στόχους του, δηλαδή
- (α) την ισχυροποίηση της απόλυτης μοναρχίας
- (β) τον εκχριστιανισμό της αυτοκρατορίας

Τα πλεονεκτήματα της Νέας Ρώμης

- Η νέα πρωτεύουσα είχε προνομιακή γεωγραφική θέση (στο σταυροδρόμι Ευρώπης και Ασίας, Μεσογείου και Μαύρης Θάλασσας, ανατολής και Δύσης
- **Ειδικότερα, η προνομιακή θέση της νέας πρωτεύουσας εξασφάλιζε**

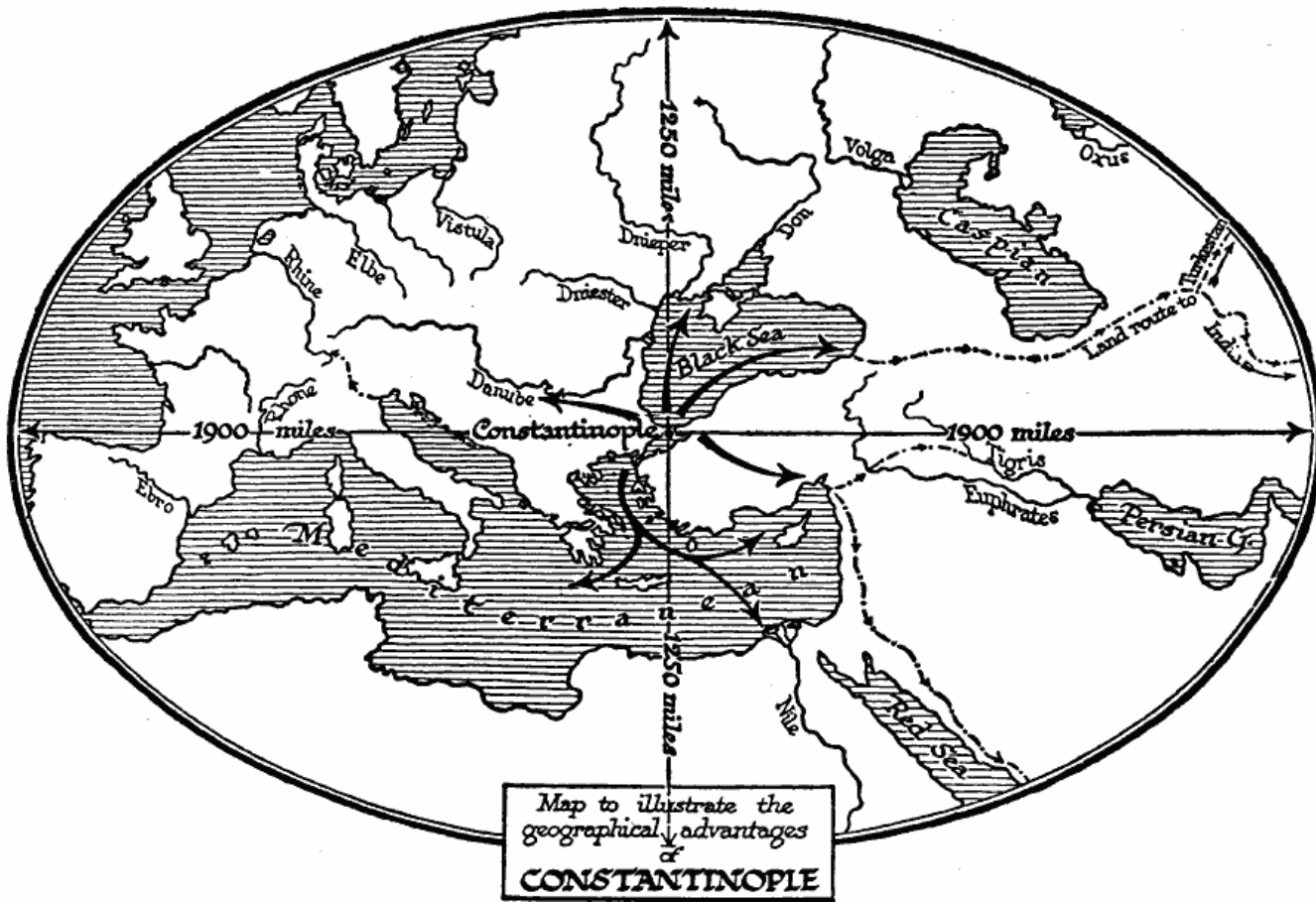
ΚΑΛΥΤΕΡΗ
ΑΜΥΝΑ:

ΚΑΛΥΤΕΡΗ
ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ
ΑΝΑΠΤΥΞΗ.

ΑΠΟΣΥΝΔΕΣΗ
ΑΠΟ ΤΟ ΠΑΛΙΟ
– ΣΥΝΔΕΣΗ ΜΕ
ΤΟ ΚΑΙΝΟΥΡΙΟ

Καλύτερη άμυνα

- Εξασφάλιζε καλύτερη άμυνα, καθώς από εκεί μπορούσαν να αντιμετωπιστούν καλύτερα τα προβλήματα των βαρβαρικών επιδρομών.

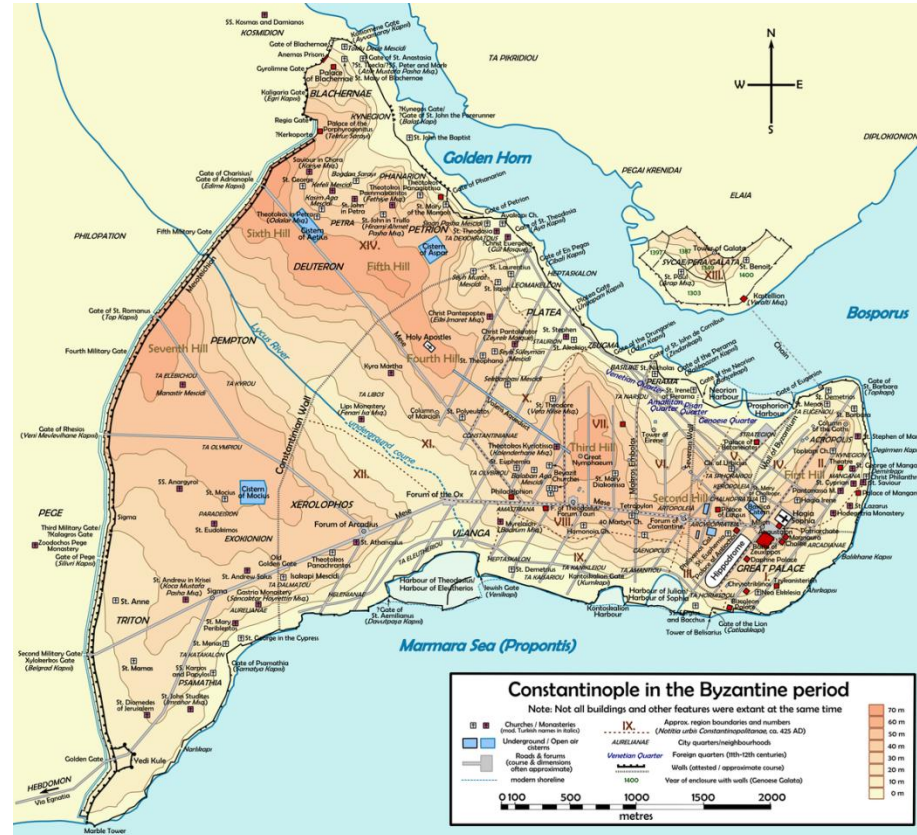
Καλύτερη διοίκηση – ανάπτυξη

- ΚΑΛΥΤΕΡΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ. Η θέση της νέας πρωτεύουσας εξασφάλιζε καλύτερες προϋποθέσεις για αποτελεσματικότερη διοίκηση και οικονομική ανάπτυξη (π.χ. θαλάσσιο εμπόριο)

Καινούρια αρχή

- ΑΠΟΣΥΝΔΕΣΗ ΑΠΟ ΤΟ
ΠΑΛΙΟ – ΣΥΝΔΕΣΗ ΜΕ ΤΟ
ΚΑΙΝΟΥΡΙΟ: Η Ρώμη ήταν
ταυτισμένη με τον αρχαίο
κόσμο, τη ρωμαϊκή
ειδωλολατρική παράδοση,
τη Δύση. Η
Κωνσταντινούπολη ήταν
κοντά στην Ανατολή, όπου ο
πληθυσμός που κατοικούσε
ήταν σε μεγάλο ποσοστό
ελληνικός και χριστιανικός.
Έτσι σηματοδοτείται μια
καινούρια αρχή.

Ρώμη + Χριστιανισμός + Ελλάδα

- Η λατινική αυτοκρατορία γίνεται σταδιακά ελληνική και χριστιανική....
- Πλέον, η αυτοκρατορία που διαμορφώνεται μετά τη μεταφορά της πρωτεύουσας της Κωνσταντινούπολη, θα βασιστεί σε τρία στοιχεία:
 - ΡΩΜΗ [Ρωμαϊκή πολιτική παράδοση]
 - ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΣ [Χριστιανική πίστη]
 - ΕΛΛΑΔΑ [ελληνική πολιτιστική κληρονομιά]

ΡΩΜΗ

ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΣ

ΕΛΛΑΔΑ